

Met de oortjes in werken in het digitale klaslokaal

Zelfwerkzaamheid en eigen tempo met digitaal arrangement

Digitaal bloemschikken

Goedkoop, geen gesjouw met tassen en geen last van lekkende pennen. Dat zijn de voordelen die leerlingen zien in het digitale bloemschiklokaal. Op het Clusiuscollege in Schagen richtte Linda Waal zo'n lokaal in voor de derde klassers van het vmbo.

Veertien pubers stuiten het lokaal binnen. Linda Waal begroet ze met een praatje, een hand op een schouder, een geintje. Het duurt even voor ze om de centrale tafel zitten. “Hebben jullie allemaal de oortjes bij je?” Vijf leerlingen hebben dat niet. “Ik doe wel samen met Daisy.” Maar Waal vindt dat niet erg hygiënisch. Ze biedt ze aan voor vijftig cent, van de Action.

Afwisseling

Op een groot flatscreen, ‘het digitale schoolbord’, voor in het lokaal staat het programma voor die middag. De leerlingen krijgen eerst een toets plantenna-

men. Waal houdt steeds een blad met vier foto’s van planten omhoog. “Schrijf de naam op van foto 3. Ja, ook de Latijnse naam. Die is in dit geval hetzelfde als de Nederlandse naam.”

Na de toets gaan de oortjes in en kruipen de leerlingen achter de computers. Ze loggen in op Livelink en komen terecht in het digitale klaslokaal van bloemschikken. Achter de knoppen ‘boeken’, ‘plantennamen’, ‘instructievideo’s’, ‘opdrachten’, ‘proeftoetsen’ en ‘overig’ vinden de leerlingen alle stof die ze nodig hebben.

De leerlingen beginnen met een diagnostische toets waarbij ze hun kennis uit het werkboek testen. Thuis kunnen ze daar ook aan werken. “Dat is het handige,” zegt Bart, “ik kan er ook aan werken als ik bij mijn oma op bezoek ben.”

Maar soms is het internet ook een probleem. Brian was aan het verhuizen, hij moest toen naar zijn tante om zijn huiswerk te maken. En Rick moet wel eens op zijn moeder wachten voor hij op de computer kan. Komt dat vaak voor dan?

“Nou eigenlijk moet zij vaker voor mij wachten.” Daisy oefent thuis de plantennamen. Zij heeft de foto’s van de planten uitgeprint en uitgeknipt. “De oefentoets is in dezelfde volgorde als de lijst op internet. Nu kunnen ik en mijn zusje oefenen met losse foto’s.”

Ondertussen bekijken Daisy en Lonneke een instructievideo over hoe je Biedermeiers maakt. Zij vinden het fijn werken aan de computer. Daisy: “Alleen luisteren naar de juf is saai. Nu kunnen we zelf alles uitzoeken.” “En we hoeven niet op de anderen te wachten.” vindt Lonneke. Maar helemaal zonder juf Waal kunnen ze toch niet. “Sommige antwoorden op vragen staan niet in het boek. En tijdens de praktijkles helpt ze ook nog veel.”

Terwijl de leerlingen in het digitale klaslokaal van de computer werken, kijkt Waal een voor een samen met de leerlingen hun plantenkennistoets. Ik maak een praatje met Karin Meskers, stagiaire van Stoas Hogeschool Den Bosch. Wat vindt zij van deze manier van werken? “Verrassend, het sluit aan bij de leeftijdsgroep, hoe ze met computers omgaan.” Ze las een artikel over de Einsteingeneratie (vgo 13; red.) en ziet

De ECC

Het Ontwikkelcentrum stelt haar lesmateriaal voor docenten en leerlingen digitaal beschikbaar via de Educatieve Content catalogus (de ECC). Binnen de ECC is het mogelijk om met de ContentArrangeer-Tool naar materiaal te zoeken en zelf een arrangement te maken. Op het zoekscherm van de ECC staat een link naar de arrangeertool.

Alle aoc’s hebben voor het schooljaar 2008-2009 een abonnement bij het Ontwikkelcentrum afgesloten voor toegang tot de ECC, de Educatieve Content Catalogus. Ook veel overige groene vmbo’s, Stoas Hogeschool, een aantal praktijkscholen en een aantal PTC+-locaties hebben toegang.

Het Ontwikkelcentrum heeft twee onderzoeken naar het gebruik van de ECC uitgevoerd. Daaruit blijkt het volgende:

- Ongeveer tweederde van de docenten kent de ECC. Tweederde daarvan gebruikt die ook.
- Ruim de helft van de docenten die de ECC gebruikt, downloadt materiaal en zet het op een eigen elektronische leeromgeving.
- Eenderde van de mbo-docenten die het gebruikt, laat leerlingen zelf materiaal in de ECC zoeken. Dit geldt voor tien procent van de vmbo-docenten.
- Een meerderheid (73%) van de gebruikers is tevreden tot zeer tevreden over de kwaliteit van de inhoud van de ECC.

Het Ontwikkelcentrum biedt gratis gebruikerscursussen aan. Voor meer informatie: helpdeskecc@ontwikkelcentrum.nl

Het digitale bloemschiklokaal

Linda Waal is docent bloemschikken en ict op het Clusiuscollege in Schagen. Zij ontwikkelde voor de derde klassers met behulp van de ContentArrangeerTool (zie kader: de ECC) het digitale bloemschiklokaal. “Het woord arrangement vinden we niet geschikt voor vmbo’ers, dus noemen wij het ‘digitaal klaslokaal’.”

Waal maakt gebruik van materiaal uit de Educatieve Content Catalogus, maar plaatst ook eigen documenten. Van het Ontwikkelcentrum gebruikt ze bijvoorbeeld de digitale praktijkhandelingen, zoals ‘telefonisch bestellen’. “Prachtig materiaal”, vindt Waal. Ze snapt niet dat er nog docenten zijn die met geplastificeerde kaarten werken.

Waal zet ook eigen materiaal in het arrangement. Zo maakt zij proeftoetsen met het programma ‘wintoets’. Een collega maakte een video ‘boekje maken’. Dat staat op YouTube waar Clusius een eigen kanaal of channel heeft. Waal zette deze video weer in haar arrangement. En ook de video van Bert Visser is gewoon een link naar YouTube.

daarvan veel terug in de les. Het *multitasken* bijvoorbeeld. “Linda biedt een grote afwisseling in lesvormen. Soms zijn ze met verschillende dingen tegelijk bezig. Aan de computer, met de docent en met elkaar.” Ook ziet Karin dat deze manier van werken andere competenties bij leerlingen activeert. “Ze kunnen zelf een planninkje voor de les maken. En ze moeten behoorlijk zelfstandig werken. Het stimuleert de zelfwerkzaamheid.”

Wisselgeld

De eerste leerlingen verzamelen zich dan al om de praktijktafel. Daar liggen de pompoenen klaar waarin ze een bloemstukje gaan maken. Ze snijden er

Bart en Rick doen het 'Wisselgeldspel'; achter hen Linda Waal

een kapje af en geven de pompoenen een gezicht. Sommigen vinden het maar stinken. Bij anderen maken ze er thuis

soep van. Er verschijnen fraaie en minder fraaie werkstukken. Waal geeft aanwijzingen en opmerkingen. Bij diege-

nen die denken heel snel klaar te zijn: “Denk je echt dat iemand dat in de winkel wil kopen?” “Denkt u dan dat ik later bloemstukjes ga verkopen in een winkel?” Waarschijnlijk niet. Karin Meskers wil daar onderzoek naar doen. “Van de veertig leerlingen die voor de richting bloemschikken kiezen op het vmbo gaan er maar vijf daarmee door op het mbo. Hoe zit dat?” Maar toekomstig beroep of niet, alle leerlingen krijgen een beoordeling. En ook de leerling die zichzelf niet in een bloemenwinkel ziet staan wil nog een tweede poging wagen na zijn onvoldoende.

Drie jongens kruipen nog even achter de computer voordat ze mee moeten helpen met de schoonmaak. Onder de knop ‘overig’ vinden ze spelletjes en video’s. Bert Visser is heel populair met ‘Schikt het’. Bart en Rick doen het ‘Wisselgeldspel’. Het is eigenlijk een spel voor mbo-niveau en ze vinden het dan ook lastig. Maar als ze de knop van niveau 1 aanklikken, in plaats van die van niveau 4, gaat het een stuk beter. Wat is voor hun het grootste pluspunt van het digitale klaslokaal? “Altijd alle lesstof beschikbaar.” Maar Bart ziet daarin nog wel een verbeterpuntje: “Allemaal onze eigen laptop.” □